

INSTITUTIONAL AND TECHNICAL OVERVIEW OF PROPERTY AND USAGE RIGHT ACTIVITIES ON COASTAL AND MARINE AREAS IN TURKEY

Volkan Baser^{1,*}, Cemal Bıyık²

¹ GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

² KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

* Corresponding Author volkan.baser@giresun.edu.tr

TÜRKİYE'NİN KIYI VE DENİZSEL ALANLARINDAKİ MÜLKİYET VE KULLANIM HAKKI FAALİYETLERİNE KURUMSAL VE TEKNİK AÇIDAN BAKIŞ : Kaynakların giderek azalması, evcilleştirme ve üretme ile tarımsal etkinliklerin keşfedilmesine yol açmıştır. Böylece mülkiyet uygulamalarına da ilk adım atılmıştır. Karaların önemli bir kısmının kullanıma açılmış olduğu günümüzde ise, kaynak arayışları artık deştir. Yeryüzünün 2/3'sini oluşturan denizlerin yüzey, yüzey altı su hacmi ve deniz dibi kaynaklarından yararlanma ciddi bir şekilde gündemdedir. Toplam kıyı uzunluğu 8592 km olarak tespit edilen Türkiye'de denizel alanlarda ve kıyılarda yasal olarak mülkiyet hakkı edinilememektedir. Ancak, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki bu yerlerdeki bazı kullanım haklarına eskiden beri itibar edilmekte, bazı yeni kullanım hakları da ihdas edilmektedir. Liman ve barınak, dolum ve boşaltım tesisleri, kültür balıkçılığı, dalyan yerleri, gemi tersaneleri, atık boşaltım tesisleri, deniz geçişi olan boru hatları ve atık uzaklaştırma tesisleri, su yüzeyi ve altı ulaşım arı, doğal koruma alanları, denizaltı maden ve petrol yatakları gibi çok yönlü kullanım faaliyetleri gerektiren karasularının yaklaşık milyon hektar olduğu tahmin edilmektedir. Bütün bu alanların koordinasyonlu bir biçimde idaresi için mevcut bilgilerin konumsal dağılımına ihtiyaç duyulmaktadır. Buna bağlı olarak da tescil dışı olan bu alanlardaki hakların kadastral uygulamalarla konumlanarak Devlet güvencesi altına alınması gereklidir. Bu bağlamda çalışmada, Türkiye'de kıyı ve denizel alanlardaki mülkiyet ile kullanımları kurumsal ve teknik açıdan irdelenmiş, bu alanlara yönelik faaliyetler matrisi oluşturularak ülkedeki mevcut yapı ortaya konulmuş ve öneriler sunulmuştur.

Keywords Kıyı ve Denizel Alan,Deniz Kadastro,Dalyan ve Voli,Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Yerler